

Годишен консолидиран доклад за дейността
Годишен консолидиран доклад за плащанията
към правителства
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

ИНВЕСТ КЕПИТЪЛ АД

31 декември 2019 г.

INVEST CAPITAL JSC

Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	-
Годишен консолидиран доклад за плащанията към правителството	-
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7

2019г.

**Годишен консолидиран
доклад за дейността**

**Годишен консолидиран
доклад за плащания към
правителства**

INVEST CAPITAL JSC

Годишен консолидиран доклад за дейността на ИНВЕСТ КЕПИТЪЛ АД за 2019 г.

Настоящият доклад е за вижданията на ръководството относно съблюдаването на принципа за действащо предприятие на Групата и представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на Групата. Докладът обхваща едногодишен период от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2019 г.

Инвест Кепитъл АД (Дружеството – майка) е акционерно дружество със седалище и адрес на управление Република България, гр. София, ул. "Стефан Караджа" № 2.

Дружеството – майка се управлява чрез едностепенна система на управление, включваща Съвет на директорите.

Членове на Съвета на директорите на дружеството:

- Тихомир Иванов Митев
- Иво Каменов Георгиев
- Марин Великов Митев
- Богиня Гаврилова Попова
- Миладин Михайлов Минчев.

Дружеството- майка се представлява от изпълнителните директори Иво Каменов и Марин Митев, заедно и поотделно.

Акциите на Дружеството майка не се търгуват на фондови борси.

Броят на персонала на Групата към 31 декември 2019 г. е 5 517 човека.

Акционерен капитал към 31.12.2019 г. - 130 000 000 лв.

Към 31.12.2019 г. номиналната стойност на една акция на Инвест Кепитъл АД е 1 лв. Акциите на дружеството – майка са обикновени, безналични, поименни и свободно прехвърляеми.

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Издадени и напълно платени акции:		
- в началото на годината	130 000	130 000
Общ брой акции на 31 декември	130 000	130 000

Предмет на дейност на Групата е:

- Придобиване, управление и продажба на участия в български и чуждестранни дружества;
- Финансиране на дружества, в които дружеството участва;
- Банкови услуги, финанси, застраховане и пенсионно осигуряване;
- Секюритизация на недвижими имоти и вземания;
- Добив на нефт и газ;
- Изграждане на мощности в областта на нефтопреработвателната промишленост, производството на биогорива и производство на изделия от каучук;
- Производство и търговия с петролни и химически продукти;
- Производство на растителни масла, изкупуване, преработка и търговия със зърнени храни;

- Авиационен транспорт и наземни дейности по обслужване и ремонт на самолети и самолетни двигатели;
- Речен и морски транспорт и пристанищна инфраструктура;
- Търговско представителство и посредничество;
- Комисионна, логистична и складова дейност.

Списък на Дъщерните Дружества, които са част от Групата на Инвест Кепитъл АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2019 Консолидиран процент	31.12.2019 Номинален процент	31.12.2018 Консолидиран процент	31.12.2018 Номинален процент
Химимпорт АД	България	Финансов сектор	77.80%	77.80%	78.26%	28.26%
Централна Кооперативна Банка АД	България	Финансов сектор	60.59%	77.68%	62.09%	79.33%
Централна Кооперативна Банка АД – Скопие	Македония	Финансов сектор	55.64%	91.83%	57.02%	91.83%
АО Инвестиционна Корпоративна Банка	Руска Федерация	Финансов сектор	67.12%	86.27%	67.51%	86.27%
ЦКБ Груп ЕАД	България	Финансов сектор	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	България	Финансов сектор	60.59%	100.00%	62.09%	100.00%
ЗАЕД Армеец	България	Финансов сектор	75.33%	98.23%	77.40%	98.36%
ЗАЕД ЦКБ Живот	България	Финансов сектор	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
ПОАД ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	77.28%	92.25%	77.59%	92.25%
ДФФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	77.28%	100.00%	77.59%	100.00%
УПФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	77.28%	100.00%	77.59%	100.00%
ППФ ЦКБ Сила	България	Финансов сектор	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Инвест Кепитъл Асет Мениджмънт ЕАД	България	Финансов сектор	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Кепитъл Инвест ЕАД	България	Финансов сектор	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Зърнени Храни България АД	България	Производство, търговия и услуги	62.39%	77.51%	62.70%	77.51%
Проучване и добив на нефт и газ АД	България	Производство, търговия и услуги	41.32%	66.11%	41.52%	66.11%
Българска петролна рафинерия ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	41.32%	100.00%	41.52%	100.00%
Слънчеви лъчи Провадия ЕАД	България	Производство, търговия и услуги	62.39%	100.00%	41.52%	100.00%
Асенова Крепост АД	България	Производство, търговия и услуги	39.69%	72.36%	43.60%	69.15%
ПДНГ –Сервис ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	41.32%	100.00%	41.52%	100.00%
Издателство геология и минерални ресурси ООД	България	Производство, търговия и услуги	28.92%	70.00%	43.89%	70.00%
Булххиттрейд ООД	България	Производство, търговия и услуги	41.18%	66.00%	41.38%	66.00%
Рабър Трейд ООД	България	Производство, търговия и услуги	37.43%	60.00%	37.62%	60.00%
Химцелтекс ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	62.39%	100.00%	62.70%	100%
Химойл БГ ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	41.32%	100.00%	41.52%	100.00%
Зърнени храни грейн ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	62.39%	100.00%	62.70%	100.00%
Асела АД	България	Производство, търговия и услуги	-	-	19.20%	51.39%
АК Пластик ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	-	-	37.00%	99.00%
Прайм Лега Консулт ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	77.80%	100.00%	78.26%	100%
СК ХГХ Консулт ООД	България	Производство, търговия и услуги	46.17%	59.34%	46.44%	59.34%
Омега Финанс ООД	България	Производство, търговия и услуги	74.69%	96.00%	75.13%	96.00%
Ай Ти Системс Консулт ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	62.39%	100.00%	62.70%	100.00%
Техно Капитал АД	България	Производство, търговия и услуги	56.15%	90.00%	56.43%	90.00%
Добрички панаир АД	България	Производство, търговия и услуги	37.41%	59.97%	37.60%	59.97%
Национална стокова борса АД	България	Производство, търговия и услуги	58.72%	75.00%	58.72%	75.00%
Българска Корабна Компания ЕАД	България	Морски и речен транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
Параходство Българско Речно Плаване АД	България	Морски и речен транспорт	62.15%	79.89%	62.61%	80.00%
Порт Балчик АД	България	Морски и речен транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
Пристижище Леспорт АД	България	Морски и речен транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
Леспорт Проджект Мениджмънт ЕООД	България	Морски и речен транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
МАЯК КМ АД	България	Морски и речен транспорт	54.98%	86.57%	32.16%	51.37%
Българска Логистична Компания ЕООД	България	Морски и речен транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%

Инвест Кепитъл АД
Годишен консолидиран доклад за дейността
2019 г.

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2019 Консолидационен процент	31.12.2019 Номинален процент	31.12.2018 Консолидационен процент	31.12.2018 Номинален процент
Порт Пристис ООД	България	Морски и речен транспорт	34.93%	55.00%	-	-
Портстрой Инвест ЕООД	България	Морски и речен транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
Порт Инвест ЕООД	България	Морски и речен транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
Интерлихтер Словакия	Словакия	Морски и речен транспорт	62.15%	100.00%	62.61%	100.00%
Блу Сий Хорайзън Корп	Сейшел	Морски и речен транспорт	62.15%	100.00%	62.61%	100.00%
Бългериан Еървейз Груп ЕАД	България	Въздушен транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
България Ер АД	България	Въздушен транспорт	77.79%	99.99%	78.25%	99.99%
България Ер Техник ЕООД	България	Въздушен транспорт	77.79%	100.00%	78.25%	100.00%
Еърпорт Консулт ЕООД	България	Въздушен транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
Транс интеркар ЕАД	България	Транспорт	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
Рентинтеркар ЕООД	България	Транспорт	98.61%	100.00%	98.61%	100.00%
Енергопроект АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	76.78%	98.69%	77.23%	98.69%
Енергопроект Ютилитис ООД/ликвидация/	България	Недвижими имоти и инженеринг	39.16%	51.00%	39.39%	51.00%
България Ер Меинтенанс ЕАД	България	Недвижими имоти и инженеринг	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
Голф Шабла АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	26.86%	65.00%	26.99%	65.00%
Спортен Комплекс Варна АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	50.57%	65.00%	50.87%	65.00%
Спортен мениджмънт ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	50.57%	100.00%	50.87%	100.00%
ТИ АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	68.20%	87.66%	68.60%	87.66%
Булхимекс ГмБХ	Германия	Недвижими имоти и инженеринг	77.80%	100.00%	78.26%	100.00%
Инвест Капитал Консулт АД	България	Недвижими имоти и инженеринг	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Ситняково Проджект Истейд ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	41.32%	100.00%	41.52%	100.00%
Имоти Активитис 1 ЕООД	България	Недвижими имоти и инженеринг	54.16%	100.00%	-	-
АМ Сервиз ООД	България	Производство, търговия и услуги	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Ловико Сухиндол Груп АД	България	Производство, търговия и услуги	80.00%	80.00%	80.00%	80.00%
М Кар Груп АД	България	Производство, търговия и услуги	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
М Кар София ЕАД	България	Производство, търговия и услуги	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
М Кар ООД	България	Производство, търговия и услуги	93.75%	93.75%	93.75%	93.75%
Зара Кар ЕООД	България	Производство, търговия и услуги	93.75%	93.75%	93.75%	93.75%
М Кар Варна ООД	България	Производство, търговия и услуги	99.30%	98.61%	99.30%	99.30%
М Кар Уест ООД	България	Производство, търговия и услуги	99.30%	98.61%	99.30%	100.00%
Виа интеркар 2007 ООД	България	Производство, търговия и услуги	80.00%	80.00%	80.00%	80.00%
М Кар Плевен ООД	България	Производство, търговия и услуги	99.98%	99.98%	99.98%	99.98%

- **Информация в стойностно и количествено изражение на основните категории стоки, продукти и/ или предоставени услуги с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента като цяло и промените настъпили през отчетната финансова година**

Поради специфичния характер на дейността на емитента - холдингова дейност, основните приходи на дружеството са както приходите от оперативна дейност, така и финансова, формирани от положителни разлики от операции с финансови инструменти, приходи от лихви и дивиденди. Оперативните приходи са свързани основно с инвестиционни имоти, услуги и други. Общи изменения в печалбата и приходите от нефинансова дейност на Групата по сегменти:

Бизнес Сегменти	Производство, търговия и услуги хил. лв.	Финансов сектор хил. лв.	Транспортен сектор хил. лв.	Недвижими имоти и инженерен сектор хил. лв.
31 декември 2019 г. Участие на отделния сегмент в печалбата на Групата	4.05%	90.26%	6.58%	(0.89%)

През 2019 г. Финансовия сектор е с най – голям дял в нетната печалба на Групата.

- **Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за предоставянето на услуги с отразена степен на зависимост по отношение на всеки отделен клиент, като в случай, че относителния дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с Групата**

Финансови показатели

Групата през 2019 г. е реализирала приходи от нефинансова дейност в размер на 595 073 хил. лв., а през съпоставимата 2018 г. – 544 099 хил. лв.

Оперативните и административни разходи за 2019 г. са в размер на 794 130 хил. лв. и съответно за 2018 г. – 720 446 хил. лв.

Печалбата преди данъци за 2019 г. е в размер на 81 598 хил. лв., и нетна печалба след данъци в размер 74 781 хил. лв., от които за акционерите на Инвест Кепитъл АД е в размер на 43 522 хил. лв. За 2018 г. печалбата преди данъци е в размер на 84 027 хил. лв. и нетен резултат в размер на 75 767 хил. лв., от които за акционерите на Инвест Кепитъл АД е в размер на 44 884 хил. лв.

	31.12.2019	31.12.2018	Изменение спрямо предходния период в %
	хил. лв.	хил. лв.	
Приходи от нефинансова дейност	595 073	544 099	9%
Промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	1 694	2 646	-36%
Печалба от продажба на нетекущи активи	634	1 361	-53%
Приходи от застраховане	400 357	377 484	6%
Разходи по застраховане	(357 273)	(349 685)	2%
Приходи от лихви	193 624	189 664	2%
Разходи за лихви	(49 849)	(41 809)	19%
Нетен резултат от операции с финансови инструменти	90 814	21 167	329%
Оперативни и административни разходи	(794 130)	(720 446)	10%
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	5 094	5 205	-2%
Други финансови приходи	65 082	64 885	0%
Доход за разпределяне по осигурителни партии	(69 522)	(10 544)	559%
Печалба за периода преди данъци	81 598	84 027	-3%
Разходи за данъци	(6 817)	(8 260)	-17%
Нетна печалба за периода	74 781	75 767	-1%
Печалба, принадлежаща на:			
Акционерите на Инвест Кепитъл АД	43 522	44 884	-3%
Неконтролиращо участие	31 259	30 883	1%
Нетекущи активи	4 596 647	4 041 867	14%
Нетекущи пасиви	3 586 766	4 576 695	-22%
Текущи активи	5 447 400	5 127 564	6%
Текущи пасиви	4 867 980	4 592 736	6%
Оборотен капитал	579 420	534 828	8%
Собствен капитал, отнасящ се до акционерите на предприятието майка	852 389	798 911	7%
Неконтролиращо участие	736 912	700 118	5%
Общо собствен капитал	1 589 301	1 499 029	6%
Коефициент на финансова задлъжнялост	5.32	6.12	-13%
Коефициент на платежоспособност	0.19	0.16	15%
Коефициент на ликвидност	1.12	1.12	0%
Незабавна ликвидност	0.44	0.45	-1%
Пари и парични еквиваленти	2 142 125	2 050 036	4%

- **Важни научни изследвания и разработки**

През 2019 г. не са поръчвани и не са извършвани важни научни изследвания и разработки.

- **Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на емитента**

Групата няма сключени големи сделки и такива от съществено значение за периода.

- **Информация относно сделките, сключени между свързани лица извън групата, през 2019 г., предложения за сключване на такива сделки, както и сделки извън обичайната и дейност, по които Групата е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента**

Свързаните лица на Групата включват дружеството-майка, нейните инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал, ключов управленски персонал на Дружеството и други свързани лица, описани по-долу.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

През 2019 г. и 2018 г. сделките със свързани лица са следните:

• **Сделки с асоциирани, съвместни и други предприятия извън група**

Продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и други приходи	2019	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на продукция		
- асоциирани предприятия	764	780
- други свързани лица	1 797	343
Продажба на стоки		
- асоциирани предприятия	330	420
- други свързани лица	10 607	678
Продажба на услуги		
- съвместни предприятия	26	-
- асоциирани предприятия	11 409	8 183
- други свързани лица	2 293	1 876
Приходи от лихви		
- съвместни предприятия	294	542
- асоциирани предприятия	27	-
- други свързани лица	5 766	555
Други приходи		
- съвместни предприятия	49	-
- асоциирани предприятия	132	92
- други свързани лица	1 665	54
Покупки на услуги и разходи за лихви	2019	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Покупки на услуги		
- асоциирани предприятия	(11 818)	(14 922)
- други свързани лица	(13 514)	(6 101)
Разходи за лихви		
- асоциирани предприятия	(37)	(30)
- други свързани лица	(395)	(29)

- **Информация за събития и показатели с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.**

През 2019 г. няма събития с необичаен за емитента характер, имащи съществено влияние върху дейността на емитента.

- **Информация за сделки, водени извънбалансово**

Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. Групата има сключени договори за отпускане на банкови кредити на клиенти, чието бъдещо усвояване зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

Общата сума на условните задължения по отношение на банковата дейност на Групата са както следва:

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Банкови гаранции в български лева	36 068	32 456
Банкови гаранции в чуждестранна валута	21 796	19 797
Неотменими ангажименти	261 677	202 404
Общо условни задължения	319 541	254 657

Във връзка с изискванията на МСФО 9, Групата е признала 1 110 хил. лв. задължения за провизии за очаквани кредитни загуби, свързани с условните задължения на Групата.

Условните задължения на Групата по отношение на небанковата дейност са както следва:

Групата е страна по търговски дела в Софийски градски съд във връзка с търговски договори от 2014 г. на обща стойност 14 909 хил. лв. Общата стойност на материалния интерес на съдебните дела е в размер на 24 931 хил. евро. На основание на фактическата и правна обстановка, правните консултанти на Групата очакват делата да се решат благоприятно за Групата.

Групата е страна по правен спор във връзка с издадени актове за установяване на публично държавно вземане за летищни такси. Групата обжалва издадените актове.

Групата е страна по издадена банкова гаранция от търговска банка на стойност 100 хил. лв., както и акредитив на стойност 999 хил. щ. долара. Банковата гаранция е издадена във връзка с обезпечаване на търговски задължения на Групата.

Съгласно договор за концесия на пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, влязъл в сила от 01 април 2019 г. и със срок от 35 години, Групата има задължения да:

- извършва годишни концесионни плащания, състоящи се от две части – фиксирана част в размер на 48 900 лв. и променлива част в зависимост от извършената дейност;
- управлява и поддържа обекта на концесия на свой риск, съобразно добрата инженерингова и експлоатационна практика, с грижата на добър стопанин и в съответствие с изискванията на действащото законодателство, регламентиращо дейности и действия, произтичащи от договора за концесия;
- поддържа пристанището в експлоатационна годност и пристанищната инфраструктура в добро оперативно състояние като осъществява за своя сметка необходимите ремонти;
- извършва пристанищните услуги на свой риск, осигурявайки тяхната непрекъснатост не по-малко от 8 часа в денонощието;
- извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;

- реализира годишен товарооборот, определен в условни транспортни единици като условна транспортна единица е всеки обслужен на пристанището пътник и/или корабопосещение умножено по 10.

В изпълнение на договора за предоставяне на концесия за пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, на Групата е издадена банкова гаранция за добро изпълнение на концесионния договор, с размер от 100 хил. лева и срок на валидност до 1 март 2028 г.

Съгласно договор за концесия на „Пристанищен терминал Лом“ – част от пристанище за обществен транспорт Лом, Групата следва да поддържа банкови гаранции в установения размер:

- банкова гаранция за изпълнение на Инвестиционна програма за шеста договорна инвестиционната година в размер на 93 хил. лв. със срок на валидност 31.10.2020 г.;
- банкова гаранция за добро изпълнение на задълженията по Концесионния договора, в размер на 449 хил. лв. със срок на валидност 15.11.2020 г.

Съгласно договор за поемане на кредитни ангажименти с български търговски банки, Групата учредява ипотека върху инвестиционни имоти, първи по ред особен залог върху земеделска продукция, ипотека върху сгради и особени залози върху машини, съоръжения и оборудване, върху вземания, произтичащи от договори, поръчки и фактури за реализация на земеделска продукция, както и върху всички вземания по сметки на Групата в Банката.

- **Информация за настъпилите промени в дългосрочните и краткосрочните инвестиции на Групата**
- **Настъпили промени в инвестиции в дъщерни предприятия и изменение на контролиращото участие:**

- Придобиване на неконтролиращо участие в Имоти Активитис 1 ЕООД

През 2019 г. Групата придоби контролно участие в размер на номинален 100 % (54.16% консолидационен) в дружеството Имоти Активитис 1 ЕООД, чрез апорт на инвестиционни имоти на стойност 9 755 хил. лв.

Балансовата стойност на новопридобитите нетни активи на дъщерното дружество Имоти Активитис 1 ЕООД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 6 645 хил. лв. Групата е признала увеличение на неконтролиращото участие в размер на 3 109 хил. лв. през периода.

- Придобиване на контролиращо участие в Порт Пристис АД

През 2019 г. Групата придоби допълнително акционерно участие в размер на номинален 36 % (28.62% консолидационен) в дружеството Порт Пристис АД за сума в размер на 55 хил. лв. (40 хил. лв. за Групата), като по този начин придоби контролиращо участие в размер на 55 % (34.93% - консолидационен).

Балансовата стойност на новопридобитите нетни активи на дъщерното дружество Порт Пристис АД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 40 хил. лв. Групата е признала увеличение на неконтролиращото участие в размер на 43 хил. лв.

	2019
	хил. лв.
Общо прехвърлено възнаграждение	40
Дял в нетните активи	(40)
Нетен резултат	-

- Придобиване на неконтролиращо участие в Маяк – КМ АД

През 2019 г. Групата придоби допълнително акционерно участие в размер 22.85% консолидационен и 35.20 % (номинален) в своето дъщерно дружество Маяк - КМ АД за сума в размер на 2 623 хил. лв. за Групата и 3 530 хил. лв. номинална цена, като по този начин увеличи своето контролиращо участие до 54.98 % консолидационен и 86.57% номинален.

Балансовата стойност на новопридобитите нетни активи на дъщерното дружество Маяк – КМ АД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 1 832 хил. лв. Групата е признала намаление на неконтролиращото участие в размер на 1 832 хил. лв. и намаление на неразпределената печалба в размер на 791 хил. лв.

2019
хил. лв.

Общо прехвърлено възнаграждение	(2 623)
Допълнително придобит дял в нетните активи на дружество МАЯК – КМ АД	1 832
Намаление на неразпределена печалба	(791)

- Увеличение на акционерния капитал на Асенова Крепост АД и продажба на част от контролиращо участие в Асенова Крепост АД

На 4 юни 2019 г. дъщерното дружество - Асенова Крепост АД е увеличило капитала си, чрез издаване на нови 1 749 995 бр. обикновени акции с номинал 3 лв. и емисионна стойност 10.80 лв. за брой. По този начин Групата увеличи участието си с 5.43% консолидационен и 10.05% номинален със стойност на придобиване за Групата от 11 813 хил. лв. През периода след увеличението на акционерния капитал е извършена продажба на 5.44 % консолидационен и 6.84 % номинален със стойност на продажбата от 1 767 хил. лв. След извършените трансакции Групата е увеличила с 1.81 % консолидационни (3.21% номинални) процента участие си в акционерния капитал на Асенова Крепост АД, като по този начин увеличава своето контролиращо участие до 39.69 % (консолидационен) и 72.36 % номинален.

Балансовата стойност на придобитите нетни активи на дъщерното дружество Асенова Крепост АД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на минус 832 хил. лв. Групата е признала намаление на неконтролиращото участие в размер на 4 697 хил. лв. и намаление на неразпределената печалба в размер на 9 214 хил. лв.

- Увеличение на акционерния капитал на Централна Кооперативна

На 25 февруари 2019 г. дъщерното дружество – Централна Кооперативна Банка АД увеличи капитала си, чрез издаване на нови 13 975 679 бр. обикновени акции с номинал 1 лв., чрез конвертиране на облигационна емисия съгласно решение на извънредно общо събрание на акционерите от 2018 г. По този начин Групата нетно намали участието си с 1.65% номинален и 1.50% консолидационен, като общото контролиращо участие е в размер на 77.68 % номинален и 60.95% консолидационен.

В резултата на конвертирането за Групата е признато увеличение на неконтролиращото участие в размер на 11 295 хил. лв. и увеличение на неразпределената печалба в размер на 6 334 хил. лв.

- Прехвърляне на контролиращото участие в Асела АД

През 2019 г. Групата продаде изцяло дялово си участие в размер на номинален процент 51.39% (19.20% - консолидационен) в своето дъщерно дружество Асела АД за парична сума в размер на 1 405 хил. лв.

Групата е признала увеличение на консолидираната печалба в размер на 1 115 хил. лв. и увеличение на малцинственото участие в размер на 502 хил. лв.

	2019 хил. лв.
Получено възнаграждение	1 405
Продаден дял в нетните активи на Асела АД	(290)
Резултат от загуба на контрол, признат на ред "Резултат от операции с финансови инструменти"	1 115

- Прехвърляне на контролиращото участие в АК Пластик ЕООД

През 2019 г. Групата прехвърли контрола в размер на 99% (37.00%) в своето дъщерно дружество АК Пластик ЕООД на юридическо лице извън Групата на Инвест Кепитъл АД. От осъществената трансакция няма ефекти за малцинственото участие и за Групата на Инвест Кепитъл АД.

- **Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал**

Стойността на инвестициите, отчитани по метода на собствения капитал, е както следва:

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Инвестиции в асоциирани предприятия	26 054	27 685
Инвестиции в съвместни предприятия	2 968	7 830
Общо инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	29 022	35 515
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	5 094	5 205

- **Инвестиции в асоциирани предприятия**

Групата притежава акции или дялове от капитала на следните асоциирани предприятия:

	2019 хил. лв.	Участие %	2018 хил. лв.	Участие %
Луфтханза Техник София ООД	8 502	24.90%	8 945	24.90%
Суиспорт България АД	5 829	49.00%	5 671	49.00%
Силвър Уингс България ООД	4 678	42.50%	5 170	42.50%
Амадеус България ООД	3 078	44.99%	3 294	44.99%
ВТС АД	3 385	41.00%	4 034	41.00%
Каварна Газ ООД	582	35.00%	552	35.00%
Порт Пристис ООД	-	-	19	19.00%
	26 054		27 685	

Инвестициите в асоциирани предприятия са отчетени във финансовия отчет на Групата по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на асоциираните предприятия е 31 декември.

Дяловете и акциите на асоциираните предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котирани цени на активен пазар.

Обобщена финансова информация за съществените асоциирани предприятия на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съответното асоциирано предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (вкл. корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика:

	2019	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи	211 908	65 376
Текущи активи	68 242	59 988
Общо активи	280 150	125 364
Нетекущи пасиви	176 200	34 435
Текущи пасиви	41 656	27 090
Общо пасиви	217 856	61 525
Нетни активи	62 294	63 839
Приходи	210 343	181 650
Печалба за годината	10 398	14 086
Печалба след данъци	9 325	12 646
Друга всеобхватна загуба	(136)	(53)
Общ всеобхватен доход за годината	9 189	12 593

• **Инвестиции в съвместни предприятия**

Групата притежава акции или дялове от капитала на следните съвместни предприятия:

Име	2019	Участие	2018	Участие
	хил. лв.	%	хил. лв.	%
Нюанс БГ АД	2 674	50%	2 434	50%
Консорциум България Ер - Посока	132		-	
Консорциум България Ер И Посока	54		-	
Варнафери ООД	-	50%	5 007	50%
Експерт снаб ООД	108		389	50%
	2 968		7 830	

Инвестициите в съвместни предприятия са отчетени в консолидирания финансов отчет на Групата по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на съвместни предприятия е 31 декември.

Дяловете и акциите на съвместни предприятия не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котираны цени на активен пазар.

Обобщена финансова информация за съществените съвместни предприятия на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съответното асоциирано предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (вкл. корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика:

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Нетекущи активи	14 369	16 598
Текущи активи	13 136	11 331
Общо активи	27 505	27 929
Нетекущи пасиви	3 806	4 735
Текущи пасиви	19 902	18 047
Общо пасиви	23 708	22 782
Нетни активи	3 797	5 147
Приходи	56 358	47 052
Печалба за годината	726	(22)
Печалба/(загуба) след данъци	367	(244)
Общ всеобхватен доход за годината	367	(244)

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестициите в съществени съвместни предприятия е представено, както следва:

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Общо нетни активи към 1 януари	3 797	5 147
Печалба за годината	367	(244)
Общо нетни активи към 31 декември	4 164	4 903
Дялово участие на Групата (в хил. лв.)	2 968	7 830
Балансова стойност на инвестицията	2 968	7 830

Всички трансфери на парични средства към Групата, напр. изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на съвместните предприятия. Групата е получила дивиденди съответно в размер на 953 хил. лв. за 2019 г. и 1 629 хил. лв. за 2018 г.

Групата няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани със съвместното предприятие.

- **Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.**

Публично оповестените намерения на Групата са изпълнени и планираните цели са постигнати.

- **Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които Групата е предприела или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.**

Групата успешно управлява финансовите си ресурси и нормално обслужва задълженията си.

- **Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.**

Дружествата от Групата разполагат с необходимия ресурс за реализация на бъдещите си инвестиционни намерения и определя оценката на възможностите за реализация като положителна.

- Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на Дружеството - майка и на нейната икономическа група.

През отчетния период не са настъпили промени в основните принципи за управление на Дружеството - майка.

- Информация за промените в съвета на директорите през отчетната финансова година.

Към 31 декември 2019 г. членове на Съвета на директорите на Дружеството - майка са:

- Тихомир Иванов Митев
- Иво Каменов Георгиев
- Марин Великов Митев
- Богиня Гаврилова Попова
- Миладин Михайлов Минчев.

- Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал. Ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Групата няма висящи съдебни, административни или арбитражни дела, вземанията или задълженията, които заедно или поотделно възлизат на най-малко 10% от собствения ѝ капитал.

- Информация за участието на членовете на Надзорен и Управителен Съвет в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети съгласно чл. 247 от ТЗ

Тихомир Иванов Митев

Дружество	ЕИК	Участие
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на Съвета на директорите
Ви Ти Си АД	103970207	Член на Съвета на директорите и представляващ
Българска корабна компания	175389730	Член на Съвета на директорите и представляващ
Консулт Асет Мениджмънт АД	203416415	Член на Съвета на директорите и представляващ
Маяк – КМ АД	127010112	Член на Съвета на директорите и представляващ
Варна – Плод АД	103106697	Член на Съвета на директорите
Шабла Марина АД	200831032	Член на Съвета на директорите
Шабла Голф-Ваклино АД	200830717	Член на Съвета на директорите
Параходство Българско Речно Плаване АД	82783719	Член на УС и представляващ БКК ЕАД в НС на дружеството
Варненска Консултантска Компания ООД	103060548	Управител и съдружник
МИ-5 ООД	130172925	Управител и съдружник
Българска Логистична Компания ЕООД	200904078	Управител
Пристанище Леспорт АД	103926826	Член на Съвета на директорите и представляващ

Леспорт Мениджмънт ЕООД	Проджект	200843077	Управител
Порт Инвест ЕООД		202299304	Управител
Портстрой Инвест ЕООД		201810315	Управител
Порт - Балчик АД		124651860	представляващ БКК ЕАД в СД на дружеството и представляващ
ЦКБ АД		831447150	Директор на клон Варна
МИ-5 ООД		130172925	Съдружник – над 25%
Консулт Асет Мениджмънт АД		203416415	Съдружник – над 25%

Иво Каменов Георгиев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет, член на надзорния съвет и изп. директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изп. директор
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на надзорния съвет
Кепитъл Инвест ЕАД	121878333	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитъл Асет Мениджмънт ЕАД	200775128	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Инвест Кепитал Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Национална Асоциация на Бойните спортове	176868502	Председател и управляващ

Марин Великов Митев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет и изп. директор
Голф Шабла АД	124712625	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Спортен комплекс Варна АД	103941472	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Варна плод АД	103106697	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на надзорния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет
Сдружение Спортен клуб ТИМ	103014351	Председател и управляващ
Сдружение Спортен клуб по бойни изкуства ТИМ	103606634	Председател на УС и управляващ
Българска Карате Киокошин Федерация	103570622	Председател на УС и управляващ
Сдружение "Клуб По Аеробика "Тим - Клас"	103556156	Член на Управителния съвет
Сдружение на спортни клубове Черно Море	000090542	Член на Управителния съвет
Сдружение Национален Борд по туризъм	175090938	Член на Управителния съвет
ЕТ Марин Митев Проджект Мениджмънт	103326073	Собственик
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%

Инвест Кепитъл Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%
-------------------------------	-----------	---------------------

Миладин Михайлов Минчев

Дружество	ЕИК	Участие
Инвест Кепитъл АД	831541734	Член на Съвета на директорите
МЕДИКАЛ РИСЪРЧ ЦЕНТЪР	201637137	Управител/Изп. директор
РЕСУРС БГ	175164935	Управител/Изп. директор
ЙОЛО ИНТЕРНЕТЪНЪЛ	204118642	Управител/Изп. директор
ЛЪКИ РОУЗ	204145792	Управител/Изп. директор
ОФИС 1 СУПЕРСТОР УКРАЙНА	131178824	Управител/Изп. директор
Изи.бг ДЗЗД	177346514	Управител/Изп. директор
Сдружение "Асоциация на свободните предприемачи /АСП/ Алтернатива 2000	831458498	Управител/Изп. директор
Сдружение Клуб Европейска Перспектива	130578751	Член на УС
МЕДИКАЛ РИСЪРЧ ЦЕНТЪР	201637137	Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала
РЕСУРС БГ	175164935	Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала
ЙОЛО ИНТЕРНЕТЪНЪЛ	204118642	Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала
ЛЪКИ РОУЗ	204145792	Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала
ОФИС 1 СУПЕРСТОР УКРАЙНА	131178824	Притежава пряко повече от 25 на сто от капитала

Богиня Гаврилова Попова

- не участва в управлението на други дружества или кооперации като прокурист, управител или член на съвети съгласно чл. 247 от ТЗ;
- не притежава пряко повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества.

• Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на управителния съвет и надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(669)	(1 240)
Разходи за социални осигуровки	(69)	-
Общо краткосрочни възнаграждения	(738)	(1 240)

РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ПОСТАВЕНО ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ СЛЕДВАЩАТА ФИНАНСОВА ГОДИНА

Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата		
- Корпоративни акции, дялове и права	1 005 604	773 333
- Български корпоративни облигации	208 117	184 136
- Средносрочни български ДЦК	66 150	189 231
- Дългосрочни български ДЦК	45 143	53 892
- Ценни книжа, издадени или гарантирани в други държави	608 694	486 173
- Деривативи, държани за търгуване	28	56
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		
- Котирани капиталови инструменти	21 313	16 769
- Некотирани капиталови инструменти	62 260	58 270
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход		
- Облигации	123 984	75 865
- Държавни ценни книжа	410 197	347 051
Дългови инструменти по амортизирана стойност:		
- Договори за заеми	2 870 943	2 782 156
- Вземания по цесии	60 397	51 489
- Вземания по споразумения за обратно изкупуване	336 687	297 105
- Дългови инструменти по амортизирана стойност	357 228	302 104
- Вземания от свързани лица	250 557	148 300
- Търговски вземания	155 338	125 517
- Други	14 948	75 068
Намалени с: обезценка	(243 123)	(248 612)
- Пари и парични еквиваленти	2 142 125	2 050 036
	8 496 590	7 767 939

Финансови пасиви

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		
Задължения към депозанти	5 703 841	5 259 602
Заеми	445 300	454 495
Депозити от банки	19 415	14 452
Задължения по цесии	48 942	39 852
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	13 160	13 559
Задължения по лизингови договори	195 341	8 885
Търговски и други задължения	109 253	144 811
Задължения към свързани лица	36 434	30 322
	6 571 686	5 965 978

Деривативи, определени като хеджиращи инструменти на паричен поток (отчитани по справедлива стойност):

Деривативи	10 079	1 272
	6 581 765	5 967 250

Счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти е подробно описана в консолидирания отчет.

Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Вследствие на използването на финансови инструменти и в резултат на оперативната си и инвестиционна дейност, Групата е изложена на различни видове рискове – застрахователен риск, пазарен риск, риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени. Управлението на риска на Групата се осъществява от управителния съвет на Групата. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на риск. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са изброени по-долу.

Застрахователен риск

Застрахователен риск е рискът от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размерът на щетите и на дължимите обезщетения да надхвърлят размера на заделените застрахователни резерви.

Това зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида застрахователен портфейл, размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск от голямо значение има разнообразието на застрахователния портфейл и теорията на вероятностите.

Групата се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователни рискове, като това намира отражение в общите условия. Посредством разнообразни методи за оценка и контрол Ръководител на отдел Вътрешен контрол извършва регулярно оценка на риска и наблюдава акумулацията на застрахователни суми по група клиенти и региони. Управлението на риска се осъществява от Дирекция Вътрешен контрол в сътрудничество с актюерите и ръководството на Групата.

Основните фактори, от които зависи положителния финансов резултат на Групата са квотата на щетимост, квотата на разходите и дохода от инвестиции.

Застрахователно – техническият риск е рискът от настъпване на застрахователно събитие, при което размерът на дължимото застрахователно обезщетение надхвърля очакванията за проявление на риска, изразено чрез размера на формираните застрахователни резерви, т.е. застрахователно техническият риск е налице, когато общата загуба за определен период от време е по-голяма от калкулираната премия и заделените резерви. Застрахователно - техническият риск се влияе от честотата и тежината на претенциите.

Всяко застрахователно дружество се стреми да гарантира, че за покриването на поетите от него задължения са заделени достатъчни по размер застрахователно технически резерви.

Групата управлява и изравнява поетите застрахователни рискове както в рамките на застрахователната съвкупност, така и извън нея. В рамките на застрахователната съвкупност това се постига чрез изравняване на поеманите рискове по време, по същество, по място, в рискови групи и чрез увеличаване боря на застрахованите единици, т.е. чрез проявление на закона за големите числа. Групата провежда системен анализ на поеманите рискове, тяхното времево и териториално диверсифициране, предлага нови застрахователни продукти и се стреми да включва постоянно нови единици в застрахователната съвкупност с добро очаквано проявление на риска.

Извън застрахователната съвкупност, Групата изравнява риска чрез използване на презастрахователни договори. Според спецификата на конкретните застрахователни продукти се определя избора на презастрахователен договор и съответните лимити на самозадържане. Управлението на застрахователния риск намира отражение и в прилагането на ограничения в подписваческите процедури – въведени са лимити на поемане на отговорност, изключване на рискове, върху които може да се влияе, използване на подходящи методи за оценка на необходимите премии и на бъдещите задължения, прилагане на презастрахователна програма и мониторинг върху застрахователната дейност. Независимо от презастрахователната защита, Групата не се освобождава от преките си задължения към застрахованите лица по отношение на прехвърлените рискове, в резултат от което съществува кредитен риск до степен, съответстваща на невъзможността презастрахователите по съответния презастрахователен договор да

изпълняват своите финансови задължения по него. За да минимизира проявлението на този кредитен риск, Групата поддържа регистър с наличните данни за количествено измеримите показатели за финансовото състояние на своите контрагенти.

Групата предлага над 70 вида застрахователни продукта, като по този начин се стреми да постигне разнообразен и балансиран, агрегиран застрахователен портфейл. Десет от предлаганите продукти обхващат рискове в Автомобилното застраховане; 18 обхващат рискове в Имущественото застраховане; 40 – в застраховки на Отговорности, Злополука и Помощ при пътуване; 10 са застраховките по Транспортно застраховане и Финансови рискове и още редица други застраховки в различни направления на общото застраховане. Срокът на сключените договори в агрегирания застрахователен портфейл основно е едногодишен, но се наблюдават и такива договори в него, които са с по-кратък или по-дълъг срок от една година.

В Автомобилното застраховане се покриват основно рискове свързани с пътно-транспортни произшествия, природни бедствия и неправомерна човешка дейност. Рисковете биват материални и нематериални. Покриваните рискове обхващат в най-пълна степен нуждите от застрахователно покритие на собствениците, ползвателите и държателите на МПС. Териториалният обхват на застраховките включва цяла Европа.

В Имущественото застраховане се покриват основно рискове свързани с пожар, природни бедствия, авария на машини и съоръжения, неправомерна човешка дейност и др. При имуществените застраховки от съществено значение е оценката и презастрахователната защита по отношение на катастрофичните рискове. При оценката на тези рискове акцента се поставя върху адекватното определяне на застрахователната сума, осъществяваната превенция, периодичното извършване на огледи на застрахованите обекти. Предоставяното териториално покритие за тях е единствено за територията на Република България.

По застраховки Отговорности освен Обща гражданска отговорност се покриват голям брой Професионални отговорности, които в голямата си част са задължителни по силата на различни нормативни актове. Покритието по тези застраховките се предоставя единствено за територията на Република България.

Застраховките по Злополука и Помощ при пътуване покриват рискове свързани със: смърт, трайна и временна нетрудоспособност на застрахованите лица, вследствие на злополука и асистирана помощ при рискови за здравето състояния. Предоставяното териториално покритие при различните продукти от тази група е различно и варира от покритие само за Република България до покритие за цял свят.

Ежегодно, гамата от предлагани застрахователни продукти се анализира, като в зависимост от резултатите по всеки един продукт, рисковият интерес на Групата, пазарните потребности и други фактори се извършва адаптиране, допълване на съществуващите продукти или разработване на нови продукти, с цел задоволяване на специфични потребности. Последното се извършва след задълбочен анализ на потребителското търсене и сегментиране на пазара.

Основното допускане, залегнало в оценките на задълженията, е че развитието на бъдещите претенции към Групата ще следва в най-общи линии опита от развитието на претенциите в миналите години. Това включва предположения за честотата и тежината на всяка претенция, както и оценка на инфлационния фактор за всяка година на застрахователните събития. В допълнение се извършва качествена и количествена оценка за степента на отклонение, което може да се очаква при прилагане на тенденциите от миналото в бъдещето. Групата отчита влиянието на външните фактори, като промени в законодателството, развитие на съдебната практика и др., върху размера на застрахователните задължения.

За да се ограничи експозицията към екстремни неблагоприятни проявления на риска, особено по отношение на катастрофичните събития, се прилага съответната презастрахователна защита. Презастрахователните договори разпределят риска и минимизират ефекта от значителни загуби, което гарантира капитализацията на Групата.

При избора на презастраховател, Групата взима под внимание относителната сигурност на презастрахователя, оценявана на базата на обществения рейтинг и от проведени проучвания.

Застрахователния риск намира отражение в процеса на уреждане на щетите и заделянето на резерви. Таблицата по-долу представлява оценка на резерва за предявени, но неуредени претенции (RBNS), включени във финансовите отчети, на базата на предявените и изплатените претенции, разпределени във времето по години на възникване на щетите. Таблицата осигурява исторически преглед за достатъчността на оценката на размера на неизплатените претенции, използвана в минали години. Поради присъщата несигурност в процеса на определяне на резервите, не може да се гарантира с абсолютна сигурност, че тези резерви ще са достатъчни като краен резултат.

	2019г.	2018г.	2017г.	2016г.	2015г.	2014г.
Година на събитие	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
в края на периода	52 241	48 674	52 390	54 258	55 684	77 766
1 година по-късно	-	32 826	30 963	30 330	31 750	49 224
2 година по-късно	-	-	8 066	13 422	7 040	10 122
3 година по-късно	-	-	-	5 838	9 876	4 895
4 година по-късно	-	-	-	-	7 482	2 775
5 година по-късно	-	-	-	-	-	5 458
Кумулативни плащания към настоящия момент						
Обща оценка на обезщетенията	52 241	81 500	91 419	103 848	111 832	150 240
Към 31 декември						
Плащания:	106 121	103 063	104 994	112 250	116 048	150 239
Оценка	53 879	21 563	13 575	8 402	4 216	(1)
Реални резерви	52 422	26 921	23 798	22 053	20 907	10 792

При изчисляването на техническите резерви се правят определени допускания. Определянето на допусканията е процес свързан с изчисляването на неутрални приблизителни оценки на най-вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация въз основа на които се правят допусканията са базирани на задълбочени проучвания върху опита на Групата. В случаите, при които има недостатъчна вътрешна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на застрахователните претенции, се използват пазарни данни, придобити от собствени проучвания или установени от Комисията за финансов надзор.

По отношение на резерва за предявени, но неизплатени претенции от съществено значение е експертизата на специалистите от ликвидация. Те преглеждат щетите по отношение на обстоятелствата на възникване и право на обезщетяване. Въз основа на исторически доказан опит за размера на подобни щети се прави оценка. Тази оценка се преглежда редовно и при наличие на нова информация се актуализира.

За образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции (IBNR), Групата използва верижно-стълбовидни методи както на база акумулирани стойности на платените претенции, така и на база исторически предявените претенции. За коефициенти на развитие са използвани средни и средно претеглени собствени коефициенти на развитие като почти за всички застраховки методът е приложен за периода 2009-2019 г. Когато за дадена застраховка се получават големи отклонения в коефициентите на развитие за дадени години, тези години не се взимат предвид при изчисление на резерва.

При достатъчно данни за възстановени суми по регреси Групата изчислява резерв за регреси, който се изважда от резерва за възникнали, но непредявени щети. Такъв резерв е изчисляван само по застраховка „Каско“ поради значителния обем на възстановените суми от регреси по тази застраховка. Този резерв е изчислен на база верижно-стълбовиден метод на база възстановените суми по регреси за последните 11 години.

За застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите резерва за непредявени претенции се смята отделно както за имуществени и неимуществени вреди, така и за малки и големи щети. За резерва за възникнали, но непредявени имуществени малки щети Групата използва комбинация от верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените претенции, при използване на средно претеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на Групата и верижно-стълбов метод на база акумулирани стойности на платените претенции, при използване на средно претеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на Групата в съотношение 50/50.

За резерва за възникнали, но непредявени неимуществени малки щети Групата използва комбинация от верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените претенции, при използване на средно претеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на Групата и верижно-стълбов метод на база акумулирани стойности на платените претенции, при използване на средно претеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на Групата в съотношение 50/50. Периодът, взет като база за изчисление на резерва е единадесет годишен - 2009 – 2019 г. Така описания метод е метода по чл. 92, ал. 11 на Наредба №53, който се използва за определяне на достатъчността

на резерва по застраховката, като са използвани изгладени данни. Изглаждането на данните е съгласно чл. 92, ал. 9 на Наредба № 53 за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд, а именно не са взети под внимание щетите над 500 000 лв. от едно събитие.

За щетите над 500 000 лв. от едно събитие се изчислява допълнителен резерв за големи щети, който се добавя към така изчислените стойности на резерва за имуществени и към резерва за неимуществени вреди с изгладени данни.

За формиране на резерва за големи щети Групата използва метод на базата на средния предявен брой щети по година на събитие и предявяване и средния размер на предявената щета от едно събитие.

Методът е одобрен за метод за изчисление на резерва по застраховката към 31.12.2019 г. с Решение на КФН № 228 - ОЗ от 24.05.2020 г. Резервът е изчислен заедно за задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилиста и застраховка „Гранична гражданска отговорност на автомобилиста“.

За застраховка „Зелена карта“ е изчислен отделно резерв за възникнали, но непредявени щети, като е използвана комбинация от верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените претенции, при използване на средно претеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на Групата и верижно-стълбов метод на база акумулирани стойности на платените претенции, при използване на средно претеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на Групата в съотношение 50/50. Методът се използва отделно за имуществени и неимуществени вреди. Данните са за периода 2008-2018 г.

За застраховки, по които Групата предлага и активно презастраховане и имаме статистика на щетите от минимум 3 години, резерва за възникнали, но непредявени щети се изчислява отделно за директните застраховки и активното презастраховане. При активното презастраховане предявяването на щетите се забавя значително във времето сравнено с предявяването им при директните застраховки и при наличието на достатъчно данни за прилагане на верижно-стълбовидния метод поотделно за двата вида бизнес е по-разумно да се смята разделено. За застраховки „Каско на летателни апарати“ и „Пожар и природни бедствия“ Групата изчислява резерва за възникнали, но непредявени щети отделно за директните застраховки и активното презастраховане, като за застраховка „Пожар и природни бедствия“ активното презастраховане е разделено на „Имуществено“ и „Технически рискове“.

Не се заделя резерв за възникнали, но непредявени щети за застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“, „Щети на имущество“, „Кредити“, „Застраховка на гаранции“, „Разни финансови загуби“ и застраховка „Правни разноски“, защото при използване на верижно-стълбовидния метод за изчисляване на резерва за възникнали, но непредявени щети по „Каско на плавателни съдове“, „Щети на имущество“, „Застраховка на гаранции“, „Кредит и лизинг“ и „Разни финансови загуби“ се получава резултат със стойност 0, а по застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“ и „Правни разноски“ няма реализиран премиен приход.

Пренос-премийният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен или презастрахователен договор след края на отчетния период.

Групата формира пренос-премийния си резерв на база начислени застрахователни премии. Начисляват се всички дължими вноски по полици за целия срок на договора при едногодишни полици и при многогодишни полици с еднократно плащане на премията. За многогодишни полици с годишна вноска, поредната годишна вноска се начислява в момента на падежирането ѝ.

Групата използва метод на изчисляване на пренос-премийният резерв – метод с отчитане на точната дата. Пренос-премията се изчислява с изваждане реалния процент на комисионите разходи по всяка една полица и заложените по ЗТП други аквизиционни разходи.

Пренос-премийният резерв за застраховки „Карго“ и „Отговорност на превозвача“ се изчислява за срок на застраховката един месец.

База за изчисляване на пренос-премийният резерв на Групата е всяка полица поотделно. Пресмятанятията се извършват от програма заложена в информационната система.

Частта на презастрахователите в пренос-премийния резерв се изчислява пропорционално на цедираната премия по всяка полица за сключените пропорционални договори и факултативи. За непропорционалните презастрахователни договори „excess of loss“, „stop loss“ и CAT договори дял на презастрахователя не се заделя.

Адекватността на задълженията се гарантира от периодичната оценка на общо формираните резерви и дали те са достатъчни, да покрият евентуални бъдещи плащания. При оценката за адекватността на резервите се вземат под внимание всички очаквани парични потоци по застрахователни договори, като плащания по обезщетения, разходи за уреждане на обезщетенията и др. Адекватността на пренос-премийния резерв и на резерва за предстоящи плащания се установява чрез съответни тестове.

Тестът за адекватност на пренос-премийния резерв се извършва съгласно чл. 85 от Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите. Ако през последните три години, включително текущата, брутния технически резултат по Приложение № 6 от чл. 85, ал. 3 на Наредба № 53 е отрицателен, се заделя резерв за неизтекли рискове. Теста се извършва по видове застраховки. Размера на резерва за неизтекли рискове се определя съгласно Приложение № 7 от чл. 85, ал. 4 на Наредбата.

Тестът за адекватност на резерва за предстоящи плащания е извършен посредством run-off метода.

Влиянието, което имат развитието на застрахователните показатели върху капиталовата адекватност на Групата се симулира в анализа на чувствителността. За представения по-долу анализ на чувствителността, са избрани показателите несъбираеми вземания от застрахователни операции и резерв за предстоящи плащания. Изходната база при извършеният анализ е капиталовата позиция на Групата към датата на финансовия отчет.

	Собствен капитал хил. лв.	Изменение хил. лв.	Изменение %
Собствен капитал към 31.12.2019 г.	85 180	-	-
Собствен капитал към 31.12.2019 г.	85 180	-	-
Увеличение на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	84 766	(414)	(0.49%)
Намаление на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	85 594	414	0.49%
Увеличение на резерва за предстоящи плащания с 5%	77 019	(8 161)	(9.58%)
Намаление на резерва за предстоящи плащания с 5%	93 341	8 161	9.58%

От разгледаните сценарии, с най-голямо влияние върху капитала на Групата е този с промяна в размера на резерва за предстоящи плащания. Този сценарий отразява присъщата несигурност при оценката на резерва, тъй като се касае за настояща оценка на очакваните бъдещи плащания по възникнали претенции. Тази несигурност в най-голяма степен е валидна по отношение на резерва за настъпили, но непредявени претенции и по отношение на застраховки, характеризиращи се с по-дълъг процес на уреждане на претенциите, каквато е основно задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и останалите видове застраховки на отговорности.

Презастрахователна стратегия

Презастрахователната кампания на Групата е насочена към запазване на финансовата му стабилност и гарантиране на максимална защита на интересите на застрахованите лица при евентуалното възникване на застрахователни събития, които носят риск от чувствителни загуби, в резултат от сбъждане на единични застрахователни събития и от такива с катастрофичен характер. Тази цел се осъществява чрез непрекъснато анализиране на структурата на застрахователния портфейл, като се следи за акумулация на поети за покритие рискове в размери, ненадвишаващи финансовия капацитет на Групата.

Презастрахователната програма:

- е инструмент за управление на капитала, насочен към намаляване на разходите за капиталови средства, в случай на настъпване на неблагоприятни събития;
- е мярка за предпазване на капиталовата адекватност на Групата от акумулиране на рискове, в това число на такива с катастрофичен характер;
- обхваща почти всички рискове и класове бизнеси, записвани от Групата. Видовете презастрахователни протекции и лимитите по договорите са изцяло съобразени с

рисковите апетити на Групата, вида на портфейла и подписваческите правила на Групата;

- точно и ясно определя конкретните нужди от трансфер на рискове както и правилния вид на конкретните договори;
- определя нивата на samozадържане по отделните класове бизнес;
- е насочена към постоянно оптимизиране на презастрахователните договори с цел облекчаване на натиска върху капитала посредством прилагането на различни варианти на презастраховане, чрез които частично или напълно може да се постигне оптимизация на капиталовата адекватност;
- редуцира флуктуациите при настъпили застрахователни събития;
- оценява и изравнява рисковете по различните видове застрахователни покрития.

Групата презастрахова част от рисковете си с цел да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Всички договори за факултативно презастраховане са предварително одобрени от страна на ръководството. Преди да се сключи презастрахователен договор Групата анализира кредитния рейтинг на съответните презастрахователи. Избират се презастрахователи с висок кредитен рейтинг. Групата анализира периодично текущото финансово състояние на презастрахователите, с които има сключени презастрахователни ангажменти.

Групата сключва презастрахователни ангажменти с различни презастрахователи с висок кредитен рейтинг, за да контролира излагането на загуби в резултат на едно застрахователно събитие.

Процес на уреждане на щети

Таблицата за щетимост и по-конкретно съответния процент на квотата на щетимост дава възможност да се получи по-точна представа за развитието на риска през отчетните периоди:

Видове застраховки	2019 бруто квота на щетимост	2019 нето квота на щетимост	2018 бруто квота на щетимост	2018 нето квота на щетимост
Злополука	52%	50%	47%	42%
в т.ч. злополука на пътниците в общ.	38%	25%	54%	28%
Транспорт				
Заболяване	0%	0%	0%	0%
Каско	47%	47%	42%	41%
Релсови превозни средства	0%	0%	0%	0%
Каско на летателни апарати	25%	-94%	14%	94%
Каско на плавателни съдове	17%	35%	27%	-4%
Товари по време на превоз	1%	-2%	7%	7%
Пожар и природни бедствия	18%	21%	63%	19%
Щети на имущество	28%	28%	27%	27%
Отговорности МПС в т.ч.	57%	82%	95%	78%
- ГО на автомобилиста	57%	79%	96%	79%
- ГО за чужбина - Зелена карта	0%	0%	-214%	-260%
- Гранична ГО	-457%	-886%	66%	431%
- Отговорност на превозвача при превоз на товари по шосе	99%	99%	34%	35%
ГО свързана с летателни апарати	32%	77%	-11%	-36%
ГО свързана с плавателни съдове	26%	25%	-1 222%	-608%
Обща гражданска отговорност	21%	31%	-22%	-15%
Кредити и лизинг	0%	0%	-12%	-12%
Застраховка на гаранции	0%	0%	0%	0%
Разни финансови загуби	0%	0%	-1%	-1%
Правни разноси	0%	0%	0%	0%
Помощ при пътуване	63%	63%	45%	45%
Общо:	47%	47%	55%	43%

Сравнявайки годишните нето квоти – за 2019 г. и за 2018 г. се вижда, че има увеличение на щетимостта, дължащо се основно на застраховки за отговорности на МПС „Отговорност на превозвача при превоз на товари по шосе“, „ГО свързана с летателни апарати“ и „ГО свързана с плавателни съдове“.

Следващата таблица показва средния размер на платените щети по видове застраховки:

Видове застраховки	сума лв.	брой	средна щета 2019	средна щета 2018	средна щета 2017	средна щета 2016
Злополука	1 974 245	2 764	714	617	866	619
Каско	68 024 218	85 161	799	734	771	786
Каско на летателни апарати	193 060	5	38 612	64 986	21 811	19 033
Каско на плавателни съдове	255 446	16	15 965	22 680	8 174	9 877
Товари по време на превоз	91 807	42	2 186	2 362	7 206	3 135
Пожар и природни бедствия	6 939 658	2 121	3 272	2 762	1 582	1 564
Щети на имущество	8 354	5	1 671	-	984	14 520
Отговорности МПС	34 457 252	7 481	4 606	4 353	3 151	3 124
ГО свързана с летателни апарати	18 514	2	9 257	-	8 860	7 368
ГО свързана с плавателни съдове	-	-	-	-	-	324
Обща гражданска отговорност	198 177	28	7 078	3 556	6 492	1 972
Кредити и лизинг	-	-	-	-	-	3 665
Помощ при пътуване	2 941 972	4 806	612	550	538	610
Общо:	115 102 703	102 431	1 124	1 121	984	1 020

Броят на изплатените щети през 2019 г. е увеличен спрямо 2018 г. с 2.4%. Средната изплатена щета през 2019 г. за дружеството е 1 124 лв. и сравнено със същия показател от предходната година – 1 121 лв. бележи несъществено увеличение с под 0.3%. Най-голяма е средната щета е по застраховка Каско на летателни апарати – 38 612 лв., а най-малка по застраховка „Помощ при пътуване“ – 612 лв.

Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

Политика на Групата извън банковата дейност

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в щатски долари, излагат Групата на валутен риск. Групата има дългосрочни търговски задължения и краткосрочни задължения по финансов лизинг в щатски долари, по-значителната част, от които са свързани със закупуването на самолети. Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност. Групата има краткосрочни и дългосрочни заеми в щатски долари. Тези вземания са класифицирани като кредити и вземания.

Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в евро, не излагат Групата на валутен риск, тъй като курсът на българският лев е фиксиран към еврото по силата на Закон за валутен борд.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. Групата има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните (над 6 месеца) парични потоци в чуждестранна валута.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Групата в евро не носи риск за Групата. Рисково

претеглената нетната валутна позиция към 31 декември 2019 г. във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Групата по отношение на банковата дейност. Валутни позиции в други валути включват основно активи и пасиви деноминирани в македонски денари и в руски рубли.

Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисковото претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Групата и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2019 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	40 134	29 665	84 043	78 473	232 315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	302 250	980	-	-	303 230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	180 517	11 984	25	44 275	236 801
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1 645 242	753 341	209	218 715	2 617 507
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	146 308	412 701	7 521	1 043	567 573
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	26 291	284 784	-	45 479	356 554
ОБЩО АКТИВИ	2 340 742	1 493 455	91 798	387 985	4 313 980
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	10 006	14 041	658	1 407	26 112
Получени кредити и други задължения към банки	-	-	-	162	162
Задължения към други депозанти	3 814 551	1 406 545	198 746	283 999	5 703 841
Други привлечени средства	-	-	-	778	778
Емитирани облигации	-	25 424	-	-	25 424
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3 824 557	1 446 010	199 404	286 346	5 756 317
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1 483 815)	47 445	(107 606)	101 639	(1 442 337)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2018 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
Финансови активи					
Предоставени ресурси и аванси на банки	23 024	33 015	104 727	71 445	232 211
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	205 184	51 414	-	-	256 598
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	161 431	2 113	-	34 896	198 440
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	1 506 890	743 638	3 784	163 205	2 417 517

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	108 433	389 249	4 925	755	503 362
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	-	262 567	-	33 672	296 239
ОБЩО АКТИВИ	2 004 962	1 481 996	113 436	303 973	3 904 367
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	6 162	4 695	2 509	1 086	14 452
Задължения към други депозанти	3 478 996	1 334 794	203 269	242 543	5 259 602
Емитирани облигации	-	-	-	25 343	25 343
Други привлечени средства	-	-	-	1 907	1 907
ОБЩО ПАСИВИ	3 485 158	1 339 489	205 778	270 879	5 301 304
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1 480 196)	142 507	(92 342)	33 094	(1 396 937)

Лихвен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2019 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти. Всички инвестиции в облигации на Групата, се изплащат на базата на фиксирани лихвени проценти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2019 е отрицателен, в размер на 1 695 433 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 37.62%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	229 396	-	-	-	2 919	232 315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97 242	155 624	50 364	-	-	303 230

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	-	-
Предоставени кредити и аванси на клиенти	62 643	77 237	298 627	1 256 742	922 258	2 617 507
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1 991	-	877	232 389	316 021	551 278
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	17 063	4 068	24 348	96 990	214 085	356 554
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	408 335	236 929	374 216	1 586 121	1 455 283	4 060 884
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26 112	-	-	-	-	26 112
Получени кредити и други задължения към банки	-	162	-	-	-	162
Задължения към други депозанти	2 620 722	367 766	1 156 301	1 554 003	5 049	5 703 841
Други привлечени средства	-	778	-	-	-	778
Емитирани облигации	-	-	-	25 424	-	25 424
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2 646 834	368 706	1 156 301	1 579 427	5 049	5 756 317
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2 238 499)	(131 777)	(782 085)	6 694	1 450 234	(1 695 433)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2018 е отрицателен, в размер на 1 606 556 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходноосни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 42.48%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	203 149	-	-	29 063	-	232 212
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	34 741	129 535	92 322	-	-	256 598
Предоставени кредити и аванси на клиенти	74 663	49 466	243 570	1 294 771	755 047	2 417 517
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	19 671	25 146	8 960	218 039	220 366	492 182
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	27 480	6 184	11 225	52 138	199 212	296 239
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	359 704	210 331	356 077	1 594 011	1 174 625	3 694 748
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	14 421	-	-	31	-	14 452
Задължения към други депозанти	2 378 177	369 509	1 161 499	1 343 422	6 995	5 259 602
Емитирани облигации	-	-	-	25 343	-	25 343

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
Други привлечени средства	954	4	6	943	-	1 907
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2 393 552	369 513	1 161 505	1 369 739	6 995	5 301 304
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ НЕТНО	(2 033 848)	(159 182)	(805 428)	224 272	1 167 630	(1 606 556)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Групата на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2019 върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 4 198 хил. лв. (2018: 3 730 хил. лв.).

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1 538 187 хил. лв. към 31 декември 2019 г. и 1 335 422 хил. лв. към 31 декември 2018 г. е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2019 и 2018 година.

Кредитен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти като например при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	1 933 736	1 686 821
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	83 573	75 039
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	534 181	422 916
Дългови инструменти по амортизирана стойност	5 945 100	5 583 163
Балансова стойност	8 496 590	7 767 939

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти установени индивидуално или на групи и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии

и географски области. На базата на исторически показатели ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Групата финансови активи. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Групата е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 1 794 060 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Групата поради тяхното естество и възможността Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 232 315 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Групата в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 303 230 хил. лв. носят кредитен риск за Групата в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 30 494 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България и носят съответно: 29 514 хил. лв. - 0% риск и 980 хил. лв. – 25% риск. Останалата част от вземанията в размер на 272 736 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 267 122 хил. лв. - 100% риск и 5 614 хил. лв. - 150% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, в размер на 236 801 хил. лв., представляват капиталови инструменти - акции във финансови и нефинансови предприятия в размер на 108 079 хил. лв., дялове в договорни фондове на стойност 128 694 хил. лв. и деривати - 28 хил. лв. Посочените финансови инструменти са носители на кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 236 801 хил. лв.

Капиталовите ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в размер на 16 295 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 16 295 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 281 810 хил. лв. носят кредитен риск за Групата съответно: 89 294 хил. лв. - 0% риск и 192 516 хил. лв. - 25% риск. Дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от други държави в размер на 167 266 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния риск на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 102 202 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 102 202 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 155 128 хил. лв., носят съответно 26 291 хил. лв. – 0% риск, 128 837 хил. лв. - 25% риск. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави са с балансова стойност в размер на 180 758 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества с балансова стойност в размер на 20 668 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 20 668 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 2 658 374 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 1 953 187 хил. лв.

Към 31 декември 2019 г. размерът на формираните от Групата провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 79 787 хил. лв.

Качество на активите

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби, възникнали от първоначалното въвеждане на модела на очакваните кредитни загуби към 01.01.2019 и изменението на коректива до края на финансовия период.

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	165	-	3 889	4 054
Изменение в загубата от обезценка	(120)	-	5	(115)
Начислени за периода	35	-	5	40
Освободени през периода	(155)	-	-	(155)
Отписвания	-	-	(3 918)	(3 918)
Валутни и други движения	-	-	24	24
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	45	-	-	45

Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	208	-	-	208
Изменение в загубата от обезценка	886	-	-	886
Начислени за периода	1 094	-	-	1 094
Освободени през периода	(208)	-	-	(208)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1 094	-	-	1 094

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	13 120	1 889	99 925	114 934
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	(2 074)	(1 088)	8 570	5 408
– Трансфер към Фаза 1	940	(651)	(289)	-
– Трансфер към Фаза 2	(85)	263	(178)	-
– Трансфер към Фаза 3	(245)	(74)	319	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	157	485	1 605	2 247
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2 699)	(1 190)	(1 159)	(5 048)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 579	123	137	2 839
– Изменение в рисковите параметри	(2 721)	(44)	8 135	5 370
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 743)	(1 743)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(36 517)	(36 517)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(2 567)	(2 567)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	272	272
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	11 046	801	67 940	79 787

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	411	-	-	411
Изменение в загубата от обезценка	263	-	-	263
Начислени за периода	335	-	-	335
Освободени през периода	(72)	-	-	(72)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	674	-	-	674

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	1 706	-	-	1 706
Изменение в загубата от обезценка	1 473	-	90	1 563
Начислени за периода	1 779	-	90	1 869
Освободени през периода	(306)	-	-	(306)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	3 179	-	90	3 269

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	358	2	42	402
Изменение в загубата от обезценка	625	-	58	683
Начислени за периода	1 458	25	127	1 610
Освободени през периода	(833)	(25)	(69)	(927)
Валутни и други движения	52	2	(54)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1 035	4	46	1 085

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции				
Загуба от обезценка към 31 декември 2018	21	-	-	21
Изменение в загубата от обезценка	(6)	2	-	(4)
Начислени за периода	7	18	-	25
Освободени през периода	(13)	(16)	-	(29)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	15	2	-	17

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на брутните стойности на категориите активи, участващи в банковата дейност, към 01.01.2019 и тяхното изменение до края на финансовия период.

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	228 882	-	3 889	232 772
Изменение в брутната балансова стойност	3 425	-	5	3 430
Увеличение за периода	350 300	-	5	350 305
Намаление през периода	(346 875)	-	-	(346 875)
Отписвания	-	-	(3 918)	(3 918)
Други движения	53	-	24	76
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	232 360	-	-	232 360
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(45)	-	-	(45)
Балансова стойност към 31 декември 2019	232 315	-	-	232 315

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	256 806	-	-	256 806
Изменение в брутната балансова стойност	47 518	-	-	47 518
Увеличение за периода	304 324	-	-	304 324
Намаление през периода	(256 806)	-	-	(256 806)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	304 324	-	-	304 324
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(1 094)	-	-	(1 094)
Балансова стойност към 31 декември 2019	303 230	-	-	303 230

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	2 249 771	125 086	199 527	2 574 384
Изменение в брутната балансова стойност	249 487	(92 135)	46 980	204 332
– Трансфер към Фаза 1	50 643	(49 860)	(783)	-
– Трансфер към Фаза 2	(27 744)	28 645	(901)	-
– Трансфер към Фаза 3	(30 684)	(1 715)	32 399	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1 486	105	359	1 950
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(341 577)	(70 770)	(2 181)	(414 528)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	732 024	2 506	25 968	760 498
– Изменение в рисковите параметри	(134 661)	(1 046)	(7 881)	(143 588)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 743)	(1 743)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(36 517)	(36 517)
- Корекция лихвен доход	-	-	(2 567)	(2 567)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	272	272
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(11 046)	(801)	(67 940)	(79 787)
Балансова стойност към 31 декември 2019	2 488 212	32 150	138 012	2 658 374

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	296 650	-	-	296 650
Изменение в брутната балансова стойност	60 578	-	-	60 578
Увеличение за периода	285 890	-	-	285 890
Намаление през периода	(225 312)	-	-	(225 312)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	357 228	-	-	357 228
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(674)	-	-	(674)
Балансова стойност към 31 декември 2019	356 554	-	-	356 554

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД				
Брутна балансова стойност към 31 декември 2018	503 891	-	-	503 891
Изменение в брутната балансова стойност	63 682	-	-	63 682
Увеличение за периода	322 036	-	-	322 036
Намаление за периода	(258 354)	-	-	(258 354)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	567 573	-	-	567 573
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(3 179)	-	-	(3 179)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2018	179 391	401	423	180 214
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	59 189	(51)	(260)	58 878
Увеличение за периода	107 201	133	94	107 428
Намаление през периода	(48 012)	(184)	(354)	(48 550)
Други движения	(279)	(11)	290	-
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2019	238 301	339	453	239 092
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(1 035)	(4)	(46)	(1 085)

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2018	52 651	-	-	52 651
Изменение в брутната балансова стойност	5 422	43	-	5 465
Увеличение за периода	20 543	121	-	20 664
Намаление през периода	(15 121)	(78)	-	(15 199)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2019	58 073	43	-	58 116
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(15)	(2)	-	(17)

Загуба от обезценка по вид актив	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	(45)	(4 054)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1 094)	(208)
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	(79 787)	(114 934)
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	(674)	(411)
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(3 179)	(1 706)
	(84 779)	(121 313)

Предоставени кредити и аванси на клиенти	2019	Загуба от обезценка	2018	Загуба от обезценка
	Брутна балансова стойност хил. лв.		Брутна балансова стойност хил. лв.	
0-29 дни	2 445 050	(11 651)	2 341 177	(32 657)
30-59 дни	107 773	(738)	30 425	(531)
60-89 дни	3 949	(143)	4 334	(252)
90-180 дни	9 965	(948)	2 134	(752)
Повече от 181 дни	171 424	(66 307)	196 314	(80 742)
Общо	2 738 161	(79 787)	2 574 384	(114 934)

	2019	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2 738 161	2 574 384
Намалени с обезценка за несъбираемост	(79 787)	(114 934)
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	2 658 374	2 459 450

	31.12.2019			31.12.2018		
	Брутна балансова стойност хил. лв.	Обезценка за очаквани кредитни загуби хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.	Брутна балансова стойност хил. лв.	Обезценка за очаквани кредитни загуби хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.
Банкиране на дребно						
Ипотечни кредити	563 284	(1 731)	561 553	448 119	(740)	447 379
Потребителски кредити	541 201	(9 796)	531 405	512 788	(9 260)	503 528
Кредитни карти	24 549	(2 043)	22 506	25 256	(1 528)	23 728
Други	2 679	(2 267)	412	9 266	(8 626)	640
Общо банкиране на дребно	1 131 713	(15 837)	1 115 876	995 429	(20 154)	975 275
Корпоративно кредитиране	1 606 448	(63 950)	1 542 498	1 578 955	(94 780)	1 484 175
Общо	2 738 161	(79 787)	2 658 374	2 574 384	(114 934)	2 459 450

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2019			2018	
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	232 360	-	-	232 360	232 772
Общо брутна балансова стойност	232 360	-	-	232 360	232 772
Загуба от обезценка	(45)	-	-	(45)	(4 054)
Балансова стойност	232 315	-	-	232 315	228 718

	фаза 1	2019 фаза 2	фаза 3		2018
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	304 324	-	-	304 324	256 806
Общо брутна балансова стойност	304 324	-	-	304 324	256 806
Загуба от обезценка	(1 094)	-	-	(1 094)	(208)
Балансова стойност	303 230	-	-	303 230	256 598

	фаза 1	2019 фаза 2	фаза 3		2018
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161	2 574 384
Общо брутна балансова стойност	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161	2 574 384
Загуба от обезценка	(11 046)	(801)	(67 940)	(79 787)	(114 934)
Балансова стойност	2 488 212	32 150	138 012	2 658 374	2 459 450

	фаза 1	2019 фаза 2	фаза 3		2018
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	357 229	-	-	357 229	296 650
Общо брутна балансова стойност	357 229	-	-	357 229	296 650
Загуба от обезценка	(675)	-	-	(675)	(411)
Балансова стойност	356 554	-	-	356 554	296 239

	фаза 1	2019 фаза 2	фаза 3		2018
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	567 573	-	-	567 573	503 891
Общо брутна балансова стойност	567 573	-	-	567 573	503 891
Загуба от обезценка	(3 179)	-	-	(3 179)	(1 706)

	фаза 1	2019 фаза 2	фаза 3		2018
Кредитни ангажименти	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	Общо	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Категория	238 301	339	453	239 093	180 214
Общо брутна балансова стойност	238 301	339	453	239 093	180 214
Провизии за очаквани загуби	(1 035)	(4)	(46)	(1 085)	(402)

Договори за финансови гаранции	2019			2018	
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	хил. лв.	хил. лв.
Категория	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Общо	58 073	43	-	58 116	52 651
Брутна балансова стойност	58 073	43	-	58 116	52 651
Провизии за очаквани загуби	(15)	(2)	-	(17)	(21)

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Групата по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Централни банки	2 180	926
Български търговски банки	57 598	54 002
Чуждестранни търговски банки	172 582	177 844
Общо	232 360	232 722
Концентрация по регион		
Европа	228 493	230 430
Америка	406	2 286
Азия	3 461	56
Общо	232 360	232 722

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Корпоративни:	304 324	256 806
Строителство	38 188	31 036
Търговия и финанси	202 874	176 983
Транспорт и комуникации	20 571	13 104
Други	42 691	35 683
Общо	304 324	256 806
Концентрация по региони		
Европа	304 324	256 806
Общо	304 324	256 806

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Държави	308 066	262 611
Банки	38 267	26 075
Корпоративни:		
Търговия и финанси	10 896	7 964
Общо	<u>357 229</u>	<u>296 650</u>

Концентрация по региони		
Европа	347 579	296 650
Азия	9 650	-
Общо	<u>357 229</u>	<u>296 650</u>

	2019	2018
Инвестиции в дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през Друг всеобхватен доход	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Държави	449 076	415 896
Корпоративни:		
Строителство	102 202	76 060
Промисленост	10 118	9 635
Търговия и финанси	16 772	19 351
Други	63 225	43 765
Общо	<u>12 087</u>	<u>3 309</u>
Концентрация по региони		
Европа	551 278	491 956
Общо	<u>551 278</u>	<u>491 956</u>

Концентрация на кредитния риск

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:		
Ипотечни	1 131 713	995 429
Потребителски	563 284	448 119
Кредитни карти	541 201	512 788
Други	24 549	25 256
Корпоративни:		
Селско и горско стопанство	2 679	9 266
Промисленост	1 606 448	1 578 955
Строителство	90 506	74 865
Търговия и финанси	46 300	46 366
Транспорт и комуникации	464 402	396 181
Други	747 574	795 279
Общо	<u>145 111</u>	<u>130 396</u>
	<u>2 738 161</u>	<u>2 574 384</u>

Концентрация по региони		
Европа	2 738 092	2 573 648
Америка	5	733
Близкия изток и Африка	64	3
Общо	2 738 161	2 574 384
Кредитни ангажименти	2019	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	53 562	53 011
Ипотечни	1 374	823
Потребителски	10 837	10 376
Кредитни карти	41 351	41 812
Корпоративни:	185 531	127 204
Селско и горско стопанство	14 437	3 684
Промисленост	910	1057
Строителство	37 443	42 517
Търговия и финанси	123 641	73 500
Транспорт и комуникации	3 537	2 257
Други	5 563	4 189
Общо	239 093	180 215
Концентрация по региони		
Европа	239 059	180 177
Америка	34	34
Близкия изток и Африка	-	4
Общо	239 093	180 215
Договори за финансови гаранции	2019	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно	162	238
Други	162	238
Корпоративни:	57 954	52 413
Селско и горско стопанство	992	3 625
Промисленост	10 640	10 512
Строителство	8 932	6 806
Търговия и финанси	24 100	19 892
Транспорт и комуникации	7 918	4 697
Други	5 371	6 881
Общо	58 116	52 651
Концентрация по региони		
Европа	58 116	52 651
Общо	58 116	52 651

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Групата приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки Групата не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което води до намаление на размера на финансовото задължение;

Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;

Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;

Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Групата на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;

Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;

Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2019	Корпоративни клиенти хил. лв.	Физически лица хил. лв.
Стойност преди обезценка	112 411	1 959
Обезценка	(38 551)	(639)
Стойност след обезценка	73 860	1 320
2018	Корпоративни клиенти хил. лв.	Физически лица хил. лв.
Стойност преди обезценка	89 430	1 497
Обезценка	(40 617)	(595)
Стойност след обезценка	48 813	902

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2019 хил. лв.	2018 хил. лв.
По-малко от 50%	121 631	90 214
От 50% до 75%	215 708	168 349
От 75% до 90%	161 425	126 867
От 90% до 100%	7 253	13 132
Над 100%	3 403	5 563
Общо	509 420	404 125

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Групата определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Групата е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Групата изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Групата приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, вземайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Групата счита, че то не е достатъчно, Групата изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода. Групата държи парични наличности, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи. Към 31 декември 2019 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни	Дългосрочни	
	До 12 месеца хил. лв.	От 2 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.
Облигационни заеми	2 417	186 167	-
Банкови и други заеми	82 798	100 504	47 342
Задължения към свързани лица	23 948	12 486	-
Задължения по лизингови договори	51 188	144 153	-
Задължения към депозанти	3 990 556	1 706 400	6 885
Депозити от банки	19 415	-	-
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	13 160	-	-
Задължения по цесии	15 786	33 156	-
Търговски и други задължения	109 235	18	-
Деривативи	10 079	-	-
Общо	4 318 582	2 182 884	54 227

Към 31 декември 2018 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни	Дългосрочни	
	До 12 месеца хил. лв.	От 2 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.
Облигационни заеми	2 488	187 890	-
Банкови и други заеми	76 977	125 906	30 565
Задължения към свързани лица	25 169	5 153	-
Задължения по финансов лизинг	5 173	3 712	-
Задължения към депозанти	3 865 479	1 387 238	6 885
Депозити от банки	14 452	-	-
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	13 559	-	-
Задължения по цесии	21 898	17 954	-
Търговски и други задължения	121 799	23 012	-
Деривативи	1 272	-	-
Общо	4 148 266	1 750 865	37 450

Стойностите оповестени в този анализ на падежите на задълженията представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата. Годишните лихвени плащания са в размер на 14 208 хил. лв. (2018 г.: 10 861 хил. лв.).

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Групата е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Групата политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на БНБ и ЕБО е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Групата над нетните изходящи ликвидни потоци.

Отношението на ликвидно покритие на Групата към 31.12.2019 г. е в размер на 494.14% (31.12.2018 г.: 560.16%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2019, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 794 060	-	-	-	-	1 794 060
Предоставени ресурси и аванси на банки	229 396	-	-	-	2 919	232 315
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97 242	155 624	50 364	-	-	303 230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	4 217	-	232 584	-	-	236 801
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	62 643	77 237	298 627	1 256 742	922 258	2 617 507
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2 746	-	877	247 929	316 021	567 573
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	17 063	4 068	24 348	96 990	214 085	356 554
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 207 367	236 929	606 800	1 601 661	1 455 283	6 108 040
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26 112	-	-	-	-	26 112
Получени кредити и други задължения към банки	-	162	-	-	-	162
Задължения към други депозанти	2 620 722	367 766	1 156 301	1 554 003	5 049	5 703 841
Други привлечени средства	-	778	-	-	-	778
Емитирани облигации	-	-	-	25 424	-	25 424
Провизии за задължения	-	-	1 102	-	-	1 102
Други задължения	23 355	1 559	7 016	20 076	15 862	67 868
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2 670 189	370 265	1 164 419	1 599 503	20 911	5 825 287

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2018, съобразно техния остатъчен срок е следното:

ФИНАНСОВИ АКТИВИ	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 722 610	-	-	-	-	1 722 610
Предоставени ресурси и аванси на банки	202 784	-	-	25 934	-	228 718
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	34 741	129 535	92 322	-	-	256 598
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	2 985	-	198 440	-	-	201 425
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	74 663	49 466	243 570	1 294 771	755 047	2 417 517
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	19 671	25 146	8 960	229 219	220 895	503 891
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	27 480	6 184	11 224	52 138	199 213	296 239
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 084 934	210 331	554 516	1 602 062	1 175 155	5 626 998
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	40 299	-	-	-	-	40 299
Получени кредити и други задължения към банки	954	4	6	165		1 129
Задължения към други депозанти	2 378 177	369 509	1 161 499	1 343 422	6 995	5 259 602
Други привлечени средства				778		778
Емитирани облигации	-	-	-	25 343	-	25 343
Други задължения	11 279	-	109	455	461	12 304
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2 430 709	369 513	1 161 614	1 370 163	7 456	5 339 455

Финансовите пасиви на Групата са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1 538 187 хил. лв. към 31 декември 2019 (2018 г.: 1 335 422 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2019 и 2018 година.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски и други вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до 1 година.

Оценяване по справедлива стойност

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2019 г.	Пояснение	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи					
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	а)	1 308 529	190 161	435 046	1 933 736
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	б)	28 093	755	54 725	83 573
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	в)	526 201	7 975	5	534 181
Общо активи		1 862 823	198 891	489 776	2 551 490
Пасиви					
Деривативни финансови инструменти	в)	-	10 079	-	10 079
Общо пасиви		-	10 079	-	10 079

31 декември 2018 г.	Пояснение	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи					
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	а)	1 144 717	172 170	369 934	1 686 821
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	б)	16 968	9 776	48 295	75 039
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	в)	383 542	-	39 374	422 916
Общо активи		1 545 227	181 946	457 603	2 184 776
Пасиви					
Деривативни финансови инструменти	в)	-	1 272	-	1 272
Общо пасиви		-	1 272	-	1 272

През отчетните периоди не е имало трансфери между нива 1 и 2.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

а) борсово търгувани ценни книжа и облигации

Всички пазарно търгувани акции са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса, София. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

Б) ценни книжа и облигации, които не се търгуват борсово

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки с акции на подобни дружества, коригирани за специфични фактори.

В) деривативи

Когато деривативните финансови инструменти са търгувани на борсови пазари или на ликвидни извънборсови пазари, Групата използва цените при затваряне на борсовите пазари към отчетната дата. Когато деривативните финансови инструменти, които не са търгувани на активни пазари, справедливата стойност на тези договори се определя чрез използването на техники за оценка, като се използват наблюдавани пазарни данни (ниво 2).

Г) заеми в лева

Справедливата стойност на заемите се определя чрез използването на техники за оценяване. Всички значими входящи данни за модела са основани на наблюдавани пазарни цени, а именно пазарни лихвени проценти по подобни заеми с подобен риск.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2019 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2019 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради и машини и оборудване	-	-	425 828	425 828
31 декември 2018 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради и машини и оборудване	-	-	425 404	425 404

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Земи и сгради (Ниво 3)

Земите и сградите са преоценени на 31.12.2019 г.

Началното салдо на нефинансовите активи на ниво 3 може да бъде равнено с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	Инвестиционни имоти хил. лв.
Салдо към 1 януари 2019 г.	425 404
Печалби или загуби, признати в печалбата или загубата:	
- промяна в справедливата стойност на инвестиционни имоти	2 501
Загуба от промяна на справедливата стойност на инвестиционни имоти	(807)
Покупки и рекласифицирани	8 287

Отписани и рекласифицирани	(9 557)
Салдо към 31 декември 2019 г.	425 828
Сума, включена в печалбата или загубата на ред „Приходи от оперативна дейност“, в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	1 694

Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие;
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на капитал към нетния дълг.

Групата определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитал към нетен дълг в граници, които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите да емитира нови акции или да продаде активи за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран както следва:

	2019	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Собствен капитал	1 589 301	1 499 029
Капитал	1 589 301	1 499 029
Дълг	8 454 746	7 670 402
- Пари и парични еквиваленти	(2 142 125)	(2 050 036)
Нетен дълг	6 312 621	5 620 366
Съотношение на капитал към нетен дълг	1:3.97	1:3.75

През 2019 г. изменението на съотношението е минимално. Групата е спазила условията във връзка със своите договорни задължения, включително поддържането на определени капиталови съотношения.

- **Важни събития, които са настъпили след датата, към която е изготвен годишният финансов отчет**

Не са възникнали значителни коригиращи и некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на одобрението му от ръководство на 30 септември 2020 г. за публикуване с изключение на посоченото по-долу некоригиращо събитие:

В началото на 2020 г. поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб се появили затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13.03.2020 г. Народното Събрание прие Закон за мерките и действията по време на извънредното положение в България. До 31 август 2020 г. България е в условия на извънредна епидемична обстановка. Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са динамични, ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово

състояние и резултатите от дейността, но счита, че въздействието ще доведе до волатилност на пазарни и ценови рискове, свързани с дейността на Групата, и е възможно да има съществен негативен ефект върху дейността и съответно върху финансовите резултати от дейността на Групата.

Част от предприетите мерки за ограничаване на разпространението на вируса бяха свързани със забрани за пътуване, карантина, социално дистанциране и закриване на несъществени услуги. Това предизвиква значителни смущения за бизнеса по целия свят, което доведе до икономическо забавяне и оказа пряк негативен ефект върху дейността на авиокомпаниите, които ограничиха извършваните полети само до неотложни такива или свързани с доставка на товари и поща, и върху други сектори на световната икономика.

Държавните власти, в това число надзорните и регулаторните органи, предприеха действия в опит за ограничаване на негативното въздействие върху пазарите и икономиките на държавите, но въпреки това разпространението на вируса оказва силно неблагоприятно влияние върху икономическата активност, фондовите пазари, туризма, транспорта и редица други индустрии. Степента, до която Групата ще понесе негативни ефекти зависи пряко от продължителността на тази нова непозната обстановка и мерките, които директно засягат движението на хората. Финансовите пазари следват икономическата обстановка. Намаляването на икономическата активност се отразява в прогнозите за бъдещите финансови резултати.

Банковите регулатори в Република България и в Република Северна Македония одобриха прилагането на дългови мораториуми, даващи възможност за отсрочване на задължения на клиенти, чиято дейност е повлияна от коронавирус пандемията, без това да повлиява класификацията на кредитите от гледна точка тяхното реструктуриране. Тези мораториуми са с ограничен срок на действие (до 9 месеца) и предоставят възможност на клиенти на банките, които са обслужвали своите задължения (просрочие до 90 дни) към 01.03.2020 г. (29.02.2020 г. за Северна Македония) да ползват гратисен период по плащания по кредити, с който се увеличава крайния матуритет на инструментите. Двата мораториума са съпоставими като действие и срок, но с различен обхват – в Република България, клиентите, които искат да се възползват следва изрично да изразят желанието си пред банката, докато в Република Македония гратисния период се задейства автоматично и само клиенти, които изрично искат да бъдат изключени следва да заявят това пред банките. В тази връзка Ръководството на Групата очаква обхвата на клиенти, възползващи се от тези мораториуми да е различен в двете държави – по-ограничен в България и по-масов в Северна Македония.

Ефектите за двете банки на Групата се проявяват с различна скорост – докато за дъщерната банка в Република Македония процесът е вече задействан, предоговарянията ще се случат автоматично и срокът за изразяване на изричен отказ е 10 дни. Ръководството на Групата не очаква съществени изменения в нетната настояща стойност на финансовите активи, повлияни от тези мораториуми и очаква съответен несъществен ефект върху лихвените приходи на Групата.

По-важните икономически сектори, които ще бъдат повлияни от ограничителните мерки вследствие на пандемията и към които Групата има кредитни експозиции са: туристическия сектор, строителство, търговия на едро и дребно, транспорт. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Групата не в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения и степента на разхлабване, която ще последва.

Ръководството на Групата счита, че възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие няма да бъде нарушена вследствие на влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние на Групата и резултатите от дейността ѝ.

Инвест Кепитъл АД
Годишен консолидиран доклад за дейността
2019 г.

Ръководството на Групата ще продължи да следи въздействието на епидемичната криза и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на ефектите върху дейността на всички сегменти на Групата.

30.09.2020 г.
гр. София

ЗА ИНВЕСТ КЕПИТЪЛ АД:.....

ИВО КАМЕНОВ

ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ПЛАЩАНИЯТА КЪМ ПРАВИТЕЛСТВА

Групата, чрез дъщерното си дружество Проучване и добив на нефт и газ АД извършва дейност в добивната промишленост и съгласно Закона за счетоводството има задължение да изготвя и публикува индивидуален и консолидиран доклад за плащанията към правителства, едновременно с консолидирания доклад за дейността си.

Основната си дейност Групата, чрез дъщерното си дружество Проучване и добив на нефт и газ АД, осъществява въз основа на предоставени от държавата концесионни права по 13 концесионни договора.

Съгласно сключените договори, Групата, чрез дъщерното си дружество Проучване и добив на нефт и газ АД е задължена да извършва концесионни плащания (концесионно възнаграждение) на всяко шестмесечие на база реализирани количества суров нефт и природен газ, като плащането е дължимо до края на месеца следващ съответното шестмесечие.

През 2019 г. Групата, чрез дъщерното си дружество Проучване и добив на нефт и газ АД е заплатила концесионно възнаграждение на Министерство на енергетиката както следва:

- ✓ за второ шестмесечие на 2018 г. – 1 155 364 лв.;
- ✓ за първо шестмесечие на 2018 г. – 1 076 457 лв.;

Посочените суми са с включен данък върху добавената стойност и представляват направените плащания от Групата, чрез дъщерното си дружество Проучване и добив на нефт и газ АД през 2019 г., които се различават от начислените суми като разходи на Групата, чрез дъщерното си дружество Проучване и добив на нефт и газ АД за концесионно възнаграждение.

През 2019 г. Групата, чрез дъщерното си дружество Проучване и добив на нефт и газ АД е платила корпоративен данък в размер на 308 353 лв. и данъци върху разходите в размер на 2 733 лв. по годишната му данъчна декларация за 2018 г.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
НА "Инвест Кепитъл" АД
ГР. СОФИЯ